

ŠTÚDIE

TT1 Eliminačná diéta založená na výskyte protilátok IgG ako liečba syndrómu dráždivého čreva: Test uskutočnený na náhodne vybranej vzorke pacientov

W. Atkinson, T. A. Sheldon, N. Shaath, P. J. Whorwell Gut 2004;53 1459-1464 doi: 10.1136

PROBLÉM: Pacienti so syndrómom dráždivého čreva (IBS) často pociťujú určitú formu potravinovej intolerancie a často skúšajú eliminačnú diétu. Testy, ktoré sa používajú na určenie nežiaducich potravín u pacientov s IBS zlyhávajú, ale pri žiadnom z nich sa nevyužíva metóda testovania protilátok IgG. **CIEĽ:** Stanoviť liečebný potenciál eliminačnej diéty založenej na výskyte protilátok IgG. **PACIENTI:** Celkový počet 150 náhodne vybratých ambulantných pacientov s IBS podstúpili na tri mesiace buď to eliminačnú diétu podľa testu výskytu protilátok IgG, alebo placebo diétu, v rámci ktorej nesmeli konzumovať určité potraviny, ale nie tie, ktoré u nich spôsobovali zvýšenú hladinu IgG. **METODIKA:** Primárnym výsledkom bola zmena závažnosti symptómu IBS a celkové zlepšenie nameraných hodnôt. Sekundárnym prínosom boli zdravotné zmeny netýkajúce sa črevných problémov, zvýšená kvalita života a znížený výskyt úzkostí či depresí. Analýza podľa liečebného zámeru bola spracovaná použitím všeobecného lineárneho modelu. **VÝSLEDKY:** Po dvanástich týždňoch preukázala skupina pacientov s eliminačnou diétou o 10% viditeľnejšie zníženie symptómov než skupina s placebo diétou (čo znamená celkový rozdiel 39 (interval spoľahlivosti 95%(CI) 5-72); $p = 0,024$), pričom táto hodnota narástla u plne spolupracujúcich pacientov až na 26% (rozdiel 98 (95% CI 52-144); $p < 0,001$). Zlepšenie výsledkov pacientov v tejto skupine ukázala aj endoskopia, najmä u pacientov, ktorí sa plne riadili odporúčaniami lekárov ($p = 0,006$, NNT = 2,5). Ďalšie výsledky len podporili prospešný účinok eliminačnej diéty podľa výskytu IgG. Upustenie od diéty viedlo v skupine s účinnou eliminačnou diétou k 24% zhoršeniu symptómov (rozdiel 52 (95% CI 18-88); $p = 0,003$). **ZHRNUTIE:** Eliminačná diéta naordinovaná na základe testov skúmajúcich výskyt protilátok IgG môže efektívne zredukovať symptómy IBS a je vhodné podrobiť túto metódu ďalším biomedicínskym výskumom.

TT2 Potravinové alergie pri syndróme dráždivého čreva: Nové fakty a staré omyly

E. Isolauri, S. Rautava, M. Kalliomaki, časopis Gut 2004; 53 1391-1393 10.1136

Spojitosť medzi potravinovými alergiami a syndrómom dráždivého čreva (IBS) nie je nič nové. Avšak v poslednej dobe sa dokázalo, že pacienti vykazujú značné zníženie závažnosti IBS, ak dodržiavajú eliminačnú diétu založenú na vylúčení tých potravín, ktoré spôsobujú zvýšenú hladinu protilátok IgG. Tieto zistenia by mali podporiť štúdie zamerané na mechanizmy zodpovedné za produkciu IgG proti potravinovým antigénom a ich úlohu pri vzniku IBS.

TT7 Potravinová intolerancia spojená s výskytom IgG a IBS: Ide o skutočný fenomén alebo o epifenomén?

Fergus Shanahan, M.D.¹ a Peter J. Whorwell, M.D.² Alimentary Pharmabiotic Centre, University College Cork, National University of Ireland ²Department of Medicine, Education & Research Centre, Wythenshawe Hospital, Manchester, UK Am J. Gastroenterol 2005;100:1558-1559

Abnormálne reakcie na určité druhy potravín pravdepodobne prispievajú k patofyziológii syndrómu dráždivého čreva, pričom ostatné sprievodné mechanizmy ešte stále nie sú objasnené. Nedávne zistenie, že u niektorých pacientov s IBS sa objavuje subtilný zápal sliznice, naznačuje, že je možno načas vrátiť sa k niektorým imunologickým reakciám na antigény, ktoré sa v minulosti považovali za irelevantné.

TT4 Alternácie pri použití séra na zistenie protilátok imunoglobulínu G a E pacientov so syndrómom dráždivého čreva a s funkčnou dyspepsiou

X.L.Zuo, Y.Q. Li, W.J.Li, Y.T Guo, X.F. Lu, J.M. Li a P.V. Desmond Clinical and Experimental Allergy, 37,823-830

PROBLÉM: U pacientov s funkčnými gastrointestinálnymi poruchami, ako sú syndróm dráždivého čreva (IBS) alebo funkčná dyspepsia (FD) je bežné postprandiálne zhoršenie syndrómov ako aj nepriaznivá reakcia na jeden alebo viacero druhov potravín. Avšak stále nie je zrejmé, akú úlohu zohrávajú v patogenéze týchto ochorení potravinové alergie a zároveň stále neexistuje spoľahlivý test na zistenie týchto alergií. **CIEĽ:** Preskúmať sérum na zistenie protilátok IgG, IgE a určenie hladiny titra protilátky IgE u pacientov s IBS, s FD a u zdravej vzorky. **METODIKA:** Výskumu sa zúčastnilo 37 pacientov s IBS, 28 s FD a 20 zdravých dobrovoľníkov (kontrolná vzorka). Sérum na určenie titra protilátok IgG a IgE sa analyzovalo testom ELISA na 14 bežných druhoch potravín vrátane hovädzieho, kuracieho, bravčového a krabieho mäsa, tresky, kukurice, vajec, húb, mlieka, ryže, sóje, kreviet, paradajok a pšenice. Odmeral sa aj titer protilátky IgE v sére. Nakoniec sme podľa symptómov jednotlivých skupín zhrnuli výsledky. **VÝSLEDKY:** Pacienti s IBS mali vyšší titer protilátok IgG na krabie mäso ($P = 0,000$), vajcia ($P = 0,000$), krevety ($P = 0,000$), sóju ($P = 0,017$) a pšenicu ($P = 0,004$) než kontrolná vzorka pacientov. Percentuálny podiel u pacientov, u ktorých sa preukázalo zvýšenie protilátok IgE, bol vo všetkých troch skupinách podobný ($P = 0,971$). Pri stanovení celkového IgE v sére sa tiež neukázali výrazné zmeny medzi pacientmi s IBS, s FD a kontrolnou vzorkou ($P = 0,978$). Nepreukázala sa žiadna súvislosť medzi závažnosťou symptómov IBS a FD a tým, aký bol titer séra protilátok IgG. **ZHRNUTIE:** Titer séra protilátok IgG bol v prípade niektorých bežných potravín vyšší u pacientov s IBS a FD než u kontrolnej vzorky. Avšak u týchto pacientov nebola zistená súvislosť medzi závažnosťou symptómov a titrom séra protilátok IgG.

TT6 Liečba syndrómu dráždivého čreva a eliminačná diéta, provokačný test a probiotiká

Jeanne Drisko, MD, CNS, Bette Bischoff, MD, RD, Matthew Hall, PhD, Richard McCallum, MD Program in Integrative Medicine (J.D.), School of Medicine (B.B.), Preventive Medicine and Public Health (M.H.), Gastroenterology and Hepatology (R.M.), University of Kansas Medical Center, Kansas City, KS

Journal of the American College of Nutrition, ročník. 25, číslo. 6, 514-522 (2006)

PREDMET: V prípade syndrómu dráždivého čreva môže dôjsť k upregulácii v imunitnom systéme čriev, čo môže vyústiť do imunitného komplexu, slabšieho zápalu, straty probiotických baktérií a translokácii zápalových mediátorov a makromolekúl z lúmenu tráviaceho traktu. Keďže potravinová intolerancia môže byť jedným z dôvodov upregulácie, našim cieľom bolo zistiť, akú úlohu zohráva potravinová intolerancia v prípade, že ide o pacienta s IBS. **METODIKA:** V tejto otvorenej štúdií sme vybrali 20 pacientov podľa tzv. rímskych kritérií 2 (15 žien vo veku 24-81 rokov), pri liečení ktorých zlyhala štandardná liečba v stredisku terciárnej starostlivosti zameranom na gastrointestinálne poruchy. Urobili sa testy na výskyt protilátok IgE a IgG proti potravinám a plesniam a kompletná analýza stolice. Pacienti tiež podstúpili vodíkový dychový test a vyplnili dotazník o kvalite života pre pacientov s IBS. Následne im bola podľa výsledkov testov na výskyt protilátok naordinovaná eliminačná diéta, po ktorých nasledovali ďalšie riadené zmeny v stravovaní. Nasadili sa probiotiká. Testy sa po 6 mesiacoch zopakovali. Rok po dokončení štúdie sme pacientov znova skontaktovali, aby sme ohodnotili dosah zaznamenaných zmien a placebo efektu. **VÝSLEDKY:** Abnormality zaznamenané pri testovaní intolerancie na potraviny a plesne, ktoré sa vyskytli v 100% prípadoch sa po vylúčení určitých potravín a rotačnej diéte značne zlepšili ($p = 0,05$). Takisto sa významne zlepšila frekvencia stolice ($p = 0,05$), znížil sa pocit bolesti ($p = 0,05$) a zlepšili sa výsledky dotazníka ($p = 0,0001$). Analýza stolice ukázala, že u všetkých pacientov je prospešná črevná flóra v nerovnováhe a potvrdila črevnú dysbiózu. Dysbiotická flóra sa po liečbe nezmenila, avšak hodnoty prospešnej črevnej flóry sa zlepšili. Rok po skončení štúdie väčšina pacientov stále dodržiavala rotačnú diétu (4,00 _ 1,45), pociťovala len minimálne symptómy IBS (4,00 _ 1,17) a mala pocit, že má IBS pod kontrolou (4,15 _ 1,23). Užívanie probiotík aj po skončení štúdie malo tiež veľmi pozitívne účinky (3,40 _ 1,60).

ZHRNUTIE: Získané údaje dokazujú, že identifikácia správneho druhu potravinovej intolerancie u pacientov s IBS, pri ktorých zlyháva štandardná liečba, a uplatnenie patričných zmien v stravovaní má za následok dlhodobé zlepšenie celkového zdravotného stavu a kvality života pacientov.

SKÚSENOSTI

„Maťko (13) trpel od útleho detstva zápchou. Napriek rôznym vyšetreniam mu nebola potvrdená žiadna diagnóza. K zápche sa pridružili opakované bolesti brucha a hlavy. Asi pred dvomi rokmi sa objavil na tvári ekzém. Vždy po vysadení predpísanej liečby, sa ekzém znovu objavil. Všetky bežné testy na alergiu, ale aj testy na celiakiu vyšli negatívne. Zdravotné problémy neboli dramatické, ale dokázali negatívne ovplyvniť kvalitu života celej rodiny, veď sme stále chodili po lekároch. Po rokoch pokusov liečiť čiastkovo jednotlivé problémy, ktoré stáli celú rodinu veľa času, energie, stresu aj peňazí sme objavili FOOD DETECTIVE. Test ukázal silnú intoleranciu lepku, mlieka, vajíčok. Bolo pre nás dosť prekvapivé, že po upravení stravy v tak krátkom čase zmizol ekzém z tváre, a pomaly ustúpili aj bolesti brucha a hlavy. Za seba aj za syna môžem povedať, že nám to zmenilo život.“ Aďa zo Senca